

„1991.gada janvāra barikāžu laiks izvaltiešu atmiņās”

Barikāžu laika atceres pasākums Izvaltas pagastā.

Izvaltas pamatskolas sarīkojuma scenārijā vairākas pozitīvas iezīmes: prasmīgi izvēlēta sarīkojuma vieta brīvā dabā pie ugunsкура, liela vieta atvēlēta dokumentālajam materiālam aculiecinieku stāstījumā par barikāžu laika notikumiem Latvijā, kas jauniešiem dod patiesu emocionālu priekšstatu par neatkarības izcīnīšanas procesu. Mērķtiecīgi izvēlēta dzeja un mūzikas materiāls. Sarīkojumu emocionālāku padara iekļautās rituāla darbības – ugunsкура iedegšana, klusuma minūte. Svarīgi, ka sarīkojumā piedalās arī pagasta iedzīvotāji.

Mērķis: Godinot barikāžu laika varoņus, atcerēties 1991. gada janvāra notikumus, novērtēt viņu nozīmīgumu Latvijas valsts, tautas, katra cilvēka dzīvē.

Tēma: Izvaltas pamatskolas skolēnu iepazīšanās ar 1991. gada barikāžu laika norisēm, ieklausoties to dalībnieku izvaltiešu atmiņās.

Ideja: Saprast to, ka tikai pateicoties barikāžu aizstāvjiem, Latvija ir saglabājusi savu neatkarību un brīvību.

Uzdevumi:

- Visiem kopā piedalīties barikāžu laika atmiņu ugunsкура iedegšanā.
- Izjust 1991. gada barikāžu laika atmosfēru.
- Zināt, atpazīt izvaltiešus – barikāžu laika dalībniekus.
- Izprast katra Latvijas pilsoņa nozīmi Latvijas vēstures veidošanā.

Mērķa auditorija: Izvaltas pamatskolas, pirmsskolas grupas audzēkņi, Izvaltas pagasta iedzīvotāji.

Autore: Irēna Kriviņa

Sarīkojuma norise

Vietas noformējums: Visi skolēni un skolotāji pulcējas skolas pagalmā. Sastājas vienotā aplī ap piemiņas ugunsкуру. Ugunskurs sakrauts no lielām malkas šķīlām, sagatavots iekuršanai. Centrā nostājas 1991. gada janvāra barikāžu laika dalībnieki.

Teicējs.

G. Freimanis

Likteņupes. Likteņkaujas. Viss,
Latvija, tev ierētojis sirdī.
Vēl nav pārsāpējis, aizdzijis,
Ko svešinieks pletņojis un cirtis.

Ne par Saules kauju dziesma bij,-
Toreiz bruņinieku ordas ļīma.
Mana dziesma – lūgums debesij
Saulē vest, kas purvos nenogrīma.

Dziesma. (dzied koris) “Daugaviņa puto balti”.
T. Matīša vārdi. J. Norviļa mūzika.

Daugaviņa puto balti,
Viļņi vaid un skalojas.

Ej, bāliņi, lūkotiesi,
Ko vaid viļņi Daugavā.

Daugaviņa tumši melna,
Savā klēpī skumjas nes.

Tautai bija sūra vara,
Karā kautas dvēselītes.

Daugaviņa aizskaloja
Tautas skumjas jūriņā.

Mostas mūsu tēvu zeme,
Latvju dēlu sargāta.

Latvju dēlu zobentiņi
Tagad saulei pretim mirdz.

Teicējs. 1991. gada 20. janvāris.

Teicējs. Komunistu sūtītās omoniešu vienības uzbruka Iekšlietu ministrijas ēkai.

Teicējs. Mūs izglāba Lietuva, lietuvju tauta, kas Viļņā saņēma pirmos triecienus.

Teicējs. Kas 12./13. janvāra traģiskajā naktī pirmā neapbruņota izgāja pret tankiem.

Teicējs. Mūs izglāba latviešu tautas apņēmība, kas izpaudās jau tās pašas dienas vakarā, kad rīdzinieki un lauku cilvēki devās sargāt parlamentu, valdības ēku, Latvijas televīziju, Latvijas radio, telefonu centrāli.

Teicējs. Cēla ap šīm ēkām barikādes.

Teicējs. Mūs izglāba mūsu politiķu, žurnālistu, radio un televīzijas reportieru zibenīgā reakcija, atjautība, nepakļaušanās panikai.

Teicējs. Mūs izglāba sabiedriskās domas atbalsts Krievijā un pasaulē.

Izvaltas pagasta padomes priekšsēdētāja J. Japiņa uzruna. (Uzrunu saista ar uguns kuriem, kuri dega Rīgā 1991. gada janvārī un arī šodien, atceroties 1991. gada barikāžu notikumus un aicina iedegt uguns kuru ar domu par vienotu, stipru, neatkarīgu Latviju.)

Iededz uguns kuru.

Teicējs.

M. Zitmane

Nolieksim galvas

Un paklusēsīm,
Gaišas domas ar sveču plaukstiņām sēsīm.
Lai arī nelaiks prātus un atmiņu mērdē,
Paliectiet, varoņi,
Latviešu ticības sirdī.

Nolieksim galvas

Un paklusēsīm,
Stiprāki aiziesīm,
Apņēmīgāki spēsīm
Iznest šo zemi
Caur gadsimtu apburto loku,
Sniedzot viens otram roku.

Nolieksim galvas

Un paklusēsīm,
Latvijas vainagā vērsīm.
Kur Melnais un Sarkanais
Tautas dārgumus rējis –
Latvietis gājis tālāk
Un uzvarējis.

Izvaltas pagasta padomes priekšsēdētājs: Godināsim 1991. gada janvāra barikāžu laikā bojā gājušo varoņu

Roberta Mūrnieka

Edija Riekstiņa

Andra Slapiņa

Sergeja Konoņenko

Vladimira Gomanoviča

Gvido Zvaigznes

piemiņu ar klusuma brīdi.

Klusuma brīdis.

Dziesma. (dzied koris). “Daugavs abas malas”.

Raiņa vārdi. J. Norviļa mūzika.

Daugavs abas malas
Mūžam nesadalās
I Kurzeme, i Vidzeme,
I Latgale mūsu.
Ai – rai, ar radirairā!
I Kurzeme, i Vidzeme,
I Latgale mūsu.

Laima ko tu lēmi,
Sargā mūsu zemi.
Viena mēle, viena dvēsele,
Viena zeme mūsu.
Ai – rai, ai radirairā!
Viena mēle, viena dvēsele,
Viena zeme mūsu.

Teicējs. Vārds 1991. gada janvāra barikāžu aizstāvjiem – izvaltiešiem. (*Katrs runātājs runā līdz 3 minūtēm. Kopā 18 minūtes*)

Alberts Cimanovskis

Ernests Stivriņš

Edgars Ttrulis

Alfrēds Cimanovskis

Žanis Nikolaičenko

Vladislavs Subotjalo

Izvaltas pagasta padomes priekšsēdētājs J. Japiņš : (pasniedz barikāžu dalībniekiem piemiņas veltes)

Teicējs. Vienosimies kopīgā lūgšanā par sevi, savu tautu, par Latviju.

Visi kopā (dzied): Latvijas valsts himnu “Dievs, svētī Latviju!”

K. Baumaņa vārdi un mūzika.

Teicējs.

G. Freimanis

Tautas dziesma

Un upes rūgs, no saviem krastiem izkāps.
Un siena šķūņus līdz sev aizraus pali.
Un savu darbu darīs Nāves izkaptis,
Bet tauta dzīvos, tautas dziesma paliks.

Un dažs labs nedaudzinās Māru, Laimu,
Un dažā meitene par naudu salīgs ...
Dažs aizbrauks meklēt svešās zemēs laimi,
Bet tauta dzīvos, tautas dziesma paliks.

Un vēji dūks: ko iesēsi, to pļausi!
Un zemu nolīks vētrā mežu gali.
Un dažū labu bērzu negaiss lauzīs.
Bet tauta dzīvos, tautas dziesma paliks.

Un vītols asnus dzīs, tad kaltīs zari,
Būs vasaras, būs stindzinoši sali.
Ne visi izturēs līdz pavasarim.
Bet tauta dzīvos, tautas dziesma paliks.

Dziesma. (dzied koris un visi klātesošie) “Es nāku no mazas tautas”.

K. Skujenieka vārdi. M. Lasmaņa mūzika.

Es nāku no mazas tautas,
Kas ierī kā mežābols rūk.
Bet kurai ir zemnieku kauli
Tik lēti, kas nesabrūk.
Es nāku no mazas tautas,
Ko pasaulē ciena un zin,
No tās, kas lāča spēku
Pārlietu nepiemin.

Es nāku no mazas tautas
Bet neesmu nedz nabags, nedz pliks
No tautas, aiz kuras tukšums
Uz zemes vairs nepaliks.
Es nāku no mazas tautas,
Kurai vēl pāragri ļimt.
No kuras klēpja vēl dzejai
Un uztrītai gudrībai dzimt.

Es nāku no mazas tautas,
Kas aizies kā lielās iet.
Un tomēr man gribas aiz krēpēm
Vēl saulrietu noturēt ciet.
Es nāku no mazas tautas,

Un tajā es aiziešu rīt.
Kā latvietis caur un cauri
Un mani nepārkustīt 2x.